

EĞİTİM SEN

**EĞİTİME YÖNELİK SALDIRI VE TEHDİTLERİN GÖLGESİNDE
2016-2017 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI I. YARIYIL DEĞERLENDİRMESİ**

EĞİTİM VE BİLİM EMEKÇİLERİ SENDİKASI

19 Ocak 2017

EĞİTİME YÖNELİK SALDIRI VE TEHDİTLERİN GÖLGESİNDE 2016-2017 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI I. YARIYIL DEĞERLENDİRMESİ

2016-2017 eğitim-öğretim yılının ilk yarısı 20 Ocak 2017 tarihinde sona erecek, 18 milyon öğrenci, 832 bini öğretmen (482 bini kadın/350 bini erkek) olmak üzere, 1 milyona yakın eğitim emekçisi yarıyıl tatiline girecektir. 2016-2017 eğitim öğretim yılının ilk yarısı, eğitimde son yılların en ağır saldırı ve tehditlerinin yaşandığı, 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında hükümet ve MEB eliyle başlatılan hukuksuz ihraç ve açığa alma almaların yaşandığı bir dönem olmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı ve üniversitelerde çok sayıda eğitim ve bilim emekçisi hukuksuz bir şekilde ihraç edilmiştir.

Türkiye’de eğitim sistemi bir süredir ciddi anlamda alarm vermektedir. İkili öğretim, niteliksiz eğitim hizmeti, eğitimin özelleştirilmesi, kalabalık sınıflar, karma eğitim karşıtı uygulamalar, taşımali eğitim, altyapısı bozuk okullar, öğrenciden katkı parası alınması, okullarda yaşanan şiddet, temel lise ve TEOG garabeti, PISA 2015 gibi uluslararası sınavlardaki başarısız sonuçlar, çocukların dini cemaat ve vakıfların yurtlarına yönlendirilmesi, öğretmenliğin sertifikaya bağlanması, öğretmenlerin mesleki gelişiminde yaşanan zorluklar, çocukların örgün eğitim sistemi dışına itilmesi, çocukların barınmak zorunda bırakıldıkları yerlerde taciz ve istismara uğraması, yurt yangınlarında yaşamını kaybetmesi, sözleşmeli öğretmenlik ve ataması yapılmayan öğretmenler gibi sorunlardaki çözümsüzlük sürmüştür.

TÜİK verilerine göre 2011’de **79 milyar 59 milyon TL** olan toplam eğitim harcamaları, 2015’te **135 milyar 22 milyon TL**’ye yükselmiştir. Aynı süreçte 2011’de **13 milyar 650 milyon TL** olan hanehalkı eğitim harcamaları (cepten yapılan harcamalar) 2015’te yaklaşık iki kat artarak **25 milyar 204 milyon TL**’ye yükselmiştir. TÜİK verilerine göre devletin eğitim harcamasındaki payı 2014’te **%77,7** iken, 2015’de **%74,3**’e düşmüştür.

Eğitimde yaşanan ve yapısal hale gelen sorunlar her ne kadar görmezden gelinmeye ve baskılamaya çalışılsa da, eğitim sorunu halkın en az ekonomi kadar temel gündemini oluşturmayı sürdürmüştür. Çocuklar eğitim hakkından eşit koşullarda yararlanamamış, çocuk yaşta evlenmeyi özendiren düzenlemeler yapılmış, çocuk işçiler sorunu büyümüş, okullarda, yurtlarda, kurslarda çocuklara yönelik cinsel istismar ve şiddet vakaları artmıştır.

Eğitim sisteminin temel sorunlarından birisi olan öğrencilerin çeşitli nedenlerle örgün eğitim dışına itilmesi uygulamaları artarak devam etmektedir. 2003-2004 eğitim öğretim yılında sadece **267 bin 235** aktif öğrenci bulunuyorken, 2016-2017 eğitim öğretim yılında TEOG sınavı sonucu tercih yapmayan veya tercihlerine yerleşmeyenler hariç olmak üzere **1 milyon 387 bin 784** aktif öğrenci bulunmaktadır. Son 14 yıl içinde açık öğretime kayıt yaptıranların sayısının **5,6 kat** arttığı görülmektedir.

Eğitimde ve toplumsal yaşamda yaşanan çocuk istismarının üzerini örtmeye yönelik açıklamalar, geçtiğimiz dönemde cinsel istismar ve cinsel saldırıların artmasına yol açarken, kadına ve çocuğa yönelik çok sayıda taciz ve tecavüz olayı yaşanmıştır.

AKP’nin kız çocuklarını istismarcıları ile evlendirmek istediği yasa taslağı kamuoyunda büyük infial yaratmış, tasarı kadın örgütlerinin eylemleri ile geri çekilmiş olsa da hükümet çocuk istismarını meşrulaştırmak için geri adım atmamıştır. 2016’da Ensar Vakfı’nda 45 erkek çocuğunun cinsel istismara uğramasının ardından, Adıyaman’da 30 öğrencinin cinsel istismara uğraması, cemaat yurtları ve Kur’an kurslarından gelen istismar ve şiddet haberleri geçtiğimiz döneme damgasını vurmuştur.

2016-2017 eğitim-öğretim yılının ilk yarısı, eğitimin acil çözüm bekleyen sorunlarında belirgin bir artış yaşanırken, kamu kaynaklarının özel okullara aktarılması uygulamaları artarak devam etmiştir. Eğitimde bilimden çok dini referanslara göre düzenlemeler belirgin bir şekilde artarak hayata geçirilmiş, laik-bilimsel eğitim düşmanlığı artmış, bazı okullarda karma eğitim karşıtı uygulamalar hayata geçirilmeye çalışılmıştır. Bu dönem, siyasi iktidarın eğitime, toplumun yaşam tarzına yönelik yönelik dayatmacı ve baskıcı uygulamalarının zirve yaptığı bir dönem olmuştur.

İKTİDAR VE MEB TARAFINDAN EĞİTİMDE ‘DARBE FIRSATÇILIĞI’ YAPILDI

2016-2017 eğitim öğretim yılı 14 yıldır tek başına iktidar olan AKP’nin 6. kez değişen yeni Milli Eğitim Bakanı ile girmiştir. 15 Temmuz darbe girişiminin ardından 15 üniversite, yaklaşık bini aşkın özel okul, 800 yurt kapatılmıştır. Kapatılan okulların yarısından fazlası siyasi kararlarla imam hatibe dönüştürülmüştür.

2016-2017 eğitim öğretim yılında **30 bin 470** öğretmen, 4 bin 504 akademisyen, 1096 yükseköğretim idari personel ne ile suçlandığını bilmeden, haklarında herhangi bir hukuki delil ya da suçlama olmaksızın hukuksuz bir şekilde kamu görevinden ihraç edilmiştir. Aynı dönemde **24 bin 490** öğretmen yine hukuksuz bir şekilde açığa alınmış, açığa alınan öğretmenlerden **16 bin 759**’u aylarca okullarından ve öğrencilerinden uzaklaştırıldıktan sonra görevlerine iade edilmiştir.

OHAL KHK’ları ile eğitimde yükseköğretimde hayata geçirilen uygulamalar ana başlıklar halinde

- Sözleşmeli öğretmenlik getirildi. (668 sayılı KHK 6. Md.)
- Bakanlara, YÖK’e, rektörlere istediği kişiyi herhangi bir soruşturma olmaksızın işten atma yetkisi verildi. (667 sayılı KHK 4. Md.)
- Disiplin soruşturmalarında süre sınırları kaldırıldı. (669 sayılı KHK 3. Md)
- ÖYP’li araştırma görevlilerinin kadrosu, üniversitelerde güvencesizliğin cisimleşmiş hali olan 50/d kadrosuna dönüştürüldü. (674 sayılı KHK 49. Md.)
- Görevden uzaklaştırma (açığa alma) uygulamasındaki 3 aylık süre sınırı kaldırıldı. (675 sayılı KHK 13.Md)
- Rektörlük seçimleri kaldırılarak, rektörlerin doğrudan Cumhurbaşkanı tarafından atanması sağlandı. (676 sayılı KHK 85. Md)

Her fırsatta “darbecilerle mücadele” diyenler, “tarihin çöplüğüne atılması gereken” 12 Eylül ürünü 2547 sayılı Yükseköğretim Yasası’nı yasakçı, baskıcı yeni araçlar ile güçlendirerek korumayı tercih etmiştir. OHAL ve KHK’larla birlikte özellikle yükseköğretimde getirilen disiplin hükümleri incelendiğinde iktidarın güvenlikçi disiplin yöntemlerini kullanarak üniversiteleri kışlaya çevirecek, bilimsel-akademik özgürlüğü tamamen ortadan kaldıracak adımlar attığı görülmüştür.

- 657 sayılı kanunun disiplin hükümleri hukuka aykırı biçimde genel hükümler olarak kabul edildi!
- Suç olarak değerlendirilen fiil sayısında artış oldu!
- Zamanaşımına getirilen düzenleme ile soruşturma baskısı artırıldı!
- Kamu görevinden çıkarma cezasına “terör suçu” damgasını vurdu! Mahkemelerin yerine idareciler geçti!
- Uyarı ve kınama cezası dışındaki diğer cezalarla ilgili fiillerde YÖK Başkanına doğrudan soruşturma açabilme yetkisi verildi!
- Anayasa ve Uluslararası Sözleşmelere aykırı biçimde sendikal hak ve özgürlükler ayaklar altına alındı!
- Vakıf üniversitelerindeki öğretim elemanları üzerindeki baskı arttı!

OHAL ve KHK uygulamaları toplumsal yaşamın her alanında olduğu gibi eğitim sisteminde de önemli değişiklikleri gündeme getirmiştir. Eğitim-öğretim yılının ilk haftasında, okullarda, “15 Temmuz Demokrasi Zaferi ve Şehitleri Anma” temasıyla sunumlar yapılmış, öğrencilerin gelişimi açısından sakıncalı olmasına rağmen şiddet görüntüleri derslerde izletilmiş, öğrencilerin dahil edildiği “15 Temmuz” konulu yarışmalar, oyunlar, çeşitli etkinlikler düzenlenmiştir. Çocukların zihinsel gelişim süreçleri açısından son derece sakıncalı olmasına rağmen, bazı illerde darbe girişimi yaşanan şiddet görüntülerinin ilkokul öğrencileri tarafından canlandırıldığı tiyatro gösterileri bile yapılmıştır.

SÖZLEŞMELİ ÖĞRETMENLİKLE YENİ SİYASİ KADROLAŞMA ADIMLARI ATILDI

Yıllardır genelde kamu istihdamında, özelde ise eğitimde güvencesiz, esnek ve performansa dayalı istihdam politikalarını hayata geçirmek isteyen hükümet, 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında eğitimde “sözleşmeli istihdam” uygulamasını başlatmıştır. MEB, 2016 Eylül ayı sözleşmeli öğretmenlik mülakatında sorulan ve öğretmenlikle uzaktan yakından ilgisi bulunmayan siyasi içerikli sorularla yapılacak atamaların ne kadar adil olduğu tartışmalıdır. Mülakattan çıkanların aktardığı bilgilere göre adaylara eleme amaçlı olduğu açık olan aşağıdaki sorular da sorulmuştur.

- “Fırat Kalkanı operasyonunu nasıl değerlendiriyorsunuz?”
- “Hangi gazete ve köşe yazarlarını takip ediyorsunuz?”
- “15 Temmuz süreci senin için ne anlam ifade ediyor?”
- “Reis denince aklına kim geliyor?”
- “Oruç tutuyor musun?”
- “Yılbaşı kutluyor musun?”
- “Hangi dershaneye gittin?”
- “Öğretmen olacağına inanıyor musun?”
- “Bir vatan haini ile arkadaşlık yapar mısın?”

Türkiye’de sözlü sınava dayalı tüm uygulamaların “siyasal kadrolaşma”nın önünü açarak sayısız haksızlığa neden olduğu, aldıkları puanlara bakılmaksızın iktidarın dünya görüşüne uygun olanlar sürekli başarılı olurken, iktidarın dünya görüşüne yakın olmayanların taraflı ve kasıtlı değerlendirmeler üzerinden elendiği ya da “saf dışı” bırakıldığı çok iyi bilinmektedir. Benzer bir tespiti geçmişte yüksek yargı da yapmış, kamuda sadece sözlü sınav ile yapılan atamaların büyük bölümünü iptal etmiştir. Bütün bu gerçeklere ve itirazlara rağmen, sözlü sınavlar sonrasında 18 bin “sözleşmeli öğretmen” ataması yapılmıştır.

Öğretmenlik mesleğiyle ilgisi bulunmayan, tamamıyla kişilerin siyasi düşüncelerini değerlendirme amacı taşıyan bu sorularla ölçülmek istenen tek şey hükümete “sadakat” ve “itaat” olduğu açıktır. Üstelik söz konusu sorulara yakından bakıldığında, çocuklara demokrasi, barış, eşitlik, özgürlük, adalet fikirlerinin değil aksine savaş, ayrımcılık, dikta ve itaat kültürünün yerleştirilmek istendiği görülmektedir.

PROJE OKULLARINDA SÜRGÜNLER YAŞANDI

MEB Özel Program ve Proje Uygulanan Eğitim Kurumları Yönetmeliği 1 Eylül’de Resmi Gazetede yayımlanmış ve “Proje okullar” ile ilgili detaylar açıklanmıştır. MEB tarafından belirlenen aralarında Türkiye’nin en başarılı liselerinin de bulunduğu okullara sadece Bakan onayı ile önce müdür atamaları yapılmış, ardından herhangi bir kural olmadan öğretmen atamaları yapılmış, önemli bir bölümü Eğitim Sen üyesi çok sayıda öğretmen görevden alınarak sürgün edilmiştir.

Proje okul uygulaması ile eğitim yöneticileri ve öğretmenlerin aynı okulda 8 yıldan fazla süreyle yönetici veya öğretmen olarak görev yapamayacağı yönündeki karar günlerce öğrenci, öğretmen ve velilerin eylemleri ile protesto edilmiş, 155 proje okulda 1187 öğretmenin görev yeri zorla değiştirilmiş, bazı okullarda öğretmenlerin yüzde 70’i başka okullara tayin edilmiştir. Eğitim-Sen, bir taraftan proje okullar ile ilgili eylemlerin içinde aktif olarak yer alırken, diğer taraftan Proje Uygulayan Eğitim Kurumları Yönetmeliği’nin yönetici ve öğretmen atama şartlarını içeren düzenlemenin bazı maddelerine karşı çıkarak Danıştay’da dava açmıştır.

PISA 2015 SINAVI, EĞİTİMDEKİ BAŞARISIZLIĞIN AYNASI OLDU

72 ülkeden 15 yaşındaki yaklaşık 540 bin öğrencinin fen, matematik ve okuma becerilerinin bilgisayar tabanlı testlerle ölçüldüğü Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) 2015'te Türkiye, Fen'de 52., Matematikte 49., Okuma becerilerinde 50. sırada yer alarak son 12 yılın gerisine düşmüştür.

PISA sonuçlarının bu şekilde çıkmasının temel nedeni eğitimde yaşanan piyasa odaklı, rekabete dayalı ve yoğun dinselleşme içeren dönüşüm olmuştur. Özellikle 4+4+4 ile eğitimde yaşanan dinselleşme uygulamaları, felsefe ve bilim derslerinin ağırlığının azaltılarak, dini içerikli derslerin artması, ezberci ve sınav odaklı eğitim anlayışının sürmesi, okullar, bölgeler, özellikle de cinsiyetler arası eğitim eşitsizliğinin giderilememesi, bunlara ek olarak yaşanan yoksullaşma süreçleri öğrencilerin başarısını doğrudan etkilemiştir.

OECD, başarılı okulların öğretmen niteliğine çok önem verirken, Türkiye'de öğretmen niteliği ve öğretmeni güçlendirmeye neredeyse hiç önem verilmiyor. Nitelikli eğitimin nitelikli öğretmenden geçtiği gerçeği bir tarafa bırakılarak, okul sayısı, sıra-masa hesabı yaparak eğitim sistemini güçlendirmenin mümkün olmadığı anlaşılmıştır.

PISA'ya giren öğrenciler arasında ortaokulun üç ya da dört yılını 4+4+4 sistemine göre okuyanlar bulunmaktadır. Okullarının bölünmesi, okul geçişleri, seçmeli derslerin yarattığı karışıklık bu tablonun oluşmasında belirleyici olmuştur. PISA 2015 sonuçlarına göre öğrencilerimizin fen, matematik ve okumada çoğunluğu en basit düzeyde bilgiye sahiptir. Bunun anlamı, eğitim bütçesinin artması, okul binalarını yenilemek, sınıf mevcudunu azaltmak çocukların başarısı için yeterli değildir. Kamusal eğitime ve öğretmenlere yatırım yapmayan bir ülkenin eğitimde başarılı olmasının mümkün olmadığı açık bir şekilde görülmüştür.

MÜFREDAT DEĞİŞİKLİKLERİ İLE BİLİMSEL EĞİTİM RESMEN ORTADAN KALDIRILIYOR

MEB tarafından 53 farklı dersin müfredat program taslağı hazırlanmış ve 2017-2018 eğitim öğretim yılından itibaren bütün okullarda uygulanacağı açıklanmıştır. Taslak programların içeriği, iktidardan farklı düşünen akademisyenlerin, bilim insanlarının ve yandaş sendika dışındaki sendikaların görüşlerine neden başvurulmadığını açıkça göstermektedir. Tüm ülkeyi ve gelecek nesilleri yakından ilgilendiren eğitim müfredatı gibi bir konuda, taslağın, siyasal ve ideolojik olarak iktidara yakın çevrelerin müdahalesiyle daha da geriye götürülmesi, bilime ve aydınlanma düşüncesine karşı adeta meydan okunması söz konusudur.

Ders kitaplarında bir süredir sürdürülen "sadeleştirme" ve "basitleştirme" uygulamalarının doğrudan bilim, felsefe, tarih ve sanat derslerini hedef alması, ünite ve kazanım sayılarının azaltılarak, "dini" ve "milli" öğeler ve referanslarla donatılmış bir müfredat oluşturulmak istendiği açıktır.

Bugün dünyanın her yerinde bilimsel bir gerçeklik olarak kabul edilen Evrim Teorisi'nin biyoloji ders kitaplarından çıkarılması başlı başına bir skandaldır. Evrim Teorisi, iktidarın özellikle 4+4+4 sonrasında hayata geçirdiği "dindar ve kindar nesil yetiştirme" projesine kurban edilmiştir. Bu adımın arkasında, bütün okullarda okutulan müfredatı, imam hatip müfredatı ile benzer hale getirme çabaları yatmaktadır. MEB böylesine tehlikeli bir adım atarak, eğitim müfredatının bilimle, bilimsel bilgi ile gerçeklerle en somut bağı koparmış, eğitim sisteminde her türlü bilim dışı akım ve düşüncenin gelişmesi ve zemin bulması için geniş bir alan açmıştır. Evrim Teorisi sadece biyolojide değil, tüm doğa ve insan bilimlerinde, bilimi ve akli yok sayan "yaratılışçı eğilimler" in akıl dışı safsatalarına karşı, bilimlerin kendini geliştirme ve ilerletmesinin temel dayanak noktalarından birisi olan bir teoridir.

Müfredat değişiklikleri ile tarihin, darbeler ve cuntaların da tarih kitaplarında okutulacak olması, dönem başında tüm okullarda bir hafta boyunca şiddet görüntüleri eşliğinde gelişme çağındaki ilkokul öğrencilerine sakıncalı olmasına rağmen zorla izlettirilen ve "15 Temmuz darbe girişimi"nin eğitim müfredatına girmesi, ulusal bayramlar arasında sayılması, hatta Felsefe dersi müfredatı içine yerleştirilerek anlatılmak istenmesinin eğitim bilimine ne kadar katkısı olacağı tartışmalıdır.

Özellikle Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Derslerinde çok sayıda tartışmalı ve iktidarın siyasal-ideolojik söylemlerini çağrıştıran değişikliklerin yapılması, benzer bir şekilde geçtiğimiz yıl bütün okullarda kutlanması için resmi yazı yazılan “Irak Kut’ül Amare Zaferi” gibi bir olayın yer alması dikkat çekicidir.

Son dönemde laik/seküler eğitime yönelik olarak başlatılan düşmanca yaklaşımlar, Anayasanın ve toplumsal yaşamın temel ilkelerinden birisi olan laik eğitim ve laik yaşamı savunanların gözaltına alınması, tutuklanması ve hedef haline getirilmesine ilişkin tehlikeli yaklaşımları, yapılmak istenen müfredat değişikliklerinden ayrı ve bağımsız değerlendirmek mümkün değildir.

Türkiye’deki bütün eğitim kurumları, iktidarın ırkçı, mezhepçi, ayrımcı ve otoriter uygulamaları nedeniyle gerçek işlevlerinden hızla uzaklaştırılmıştır. İktidarın eğitim başta olmak üzere, toplumsal yaşamın bütün alanlarında uyguladığı baskı, şiddet ve dayatmacı uygulamalar, laik eğitime, eşit, özgür ve demokratik yaşama karşı açık bir meydan okumanın yaşandığını göstermektedir. Müfredat değişiklikleri, bir anlamıyla “laik eğitim ve laik yaşama” karşı meydan okumanın somut bir yansımasıdır.

Laik-bilimsel eğitim anlayışına açıkça meydan okuyan, din-toplum ilişkisini konu alan ve laikliği de içeren sekülerizmi “satanizm” ile aynı kefeye koyarak “sakıncalı düşünce” ilan eden çağ dışı zihniyete karşı eğitim ve bilim emekçilerinin örgütlü gücü Eğitim Sen olarak bütün gücümüzle mücadele edeceğimiz bilinmelidir.

KAMU KAYNAKLARINI ÖZEL OKULLARA AKTARMA POLİTİKASI DEVAM EDİYOR

Siyasi iktidarın ve Milli Eğitim Bakanlığı’nın 14 yıldır öncelikli gündemleri arasında yer alan eğitimin ticarileştirilmesi ve kamu kaynaklarını özel okullara aktarma, eğitim öğretim yılının birinci yarıyılına da damgasını vurmuştur.

Devlet okulları sorunları ile baş başa bırakılırken, özel okullara yönelik doğrudan teşvik politikaları uygulamaları geçtiğimiz dönemde de hız kesmemiştir. Hükümet özel öğretim kurumlarına yönelik her türlü desteği verirken, bu yıl özel okula gidecek öğrencilerin okullarına öğrenci başına **2.860 TL** ile **6.300 TL** arasında değişen miktarlarda kamu kaynağının aktarılması planlanmaktadır.

Devlet okullarında 6 ya da 8 ay süreli olarak çoğu taşeron şirket personeli ya da İŞKUR bünyesinde Toplum Yararına Çalışma uygulamasıyla on binlerce yardımcı hizmetli çalıştırılmaktadır. Velilerden temizlik, spor, kırtasiye vb. adlarla birçok kalemden para toplanıp eğitimin tüm yükü velilerin sırtına yüklenmiştir. Velilerin cebinden yaptığı eğitim harcamaları belirgin bir şekilde artmıştır.

Kamu kaynaklarının özel okullara aktarılmasının somut bir sonucu olarak özel okulların devlet okullarına oranı **yüzde 20’ye** dayanmıştır. 2016-2017 eğitim öğretim yılı itibarıyla özel okula dönüşen eğitim kurumu sayısı ise **1.472** olmuştur. Eğitimde 4+4+4 uygulaması sonrasında devlet okullardan yaşanan ticarileştirme, özellikle eğitimi dinselleştirme uygulamalarının da doğrudan etkisiyle özel okul sayısının **10 kat**, özel okula giden öğrenci sayısının **12 kat** artmış olması dikkat çekicidir.

Milli Eğitim Bakanlığı, devlet okulları kaynak sorunları ile uğraşırken, 2016-2017 öğretim yılında toplam **340 bin** öğrenciye destek verileceğini açıklamıştır. Bu dönem özel okullarda okuyacak **75 bin** yeni öğrenci adına özel okullara okul öncesinde **2 bin 860**, ilkökul ve temel lisede **3 bin 440**, ortaokul ve lisede **4 bin TL** öğrenci başına ödeme yapılacaktır.

2016-2017 eğitim öğretim yılı itibarıyla Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) kapsamında bulunan 33 özel mesleki ve teknik eğitim okulunda **23 bin 683** öğrencinin eğitim öğretim desteği ödemesi bakanlık tarafından yapılacaktır.

DESTEK VERİLECEK ALAN ADI	DESTEK TUTARI (TL)
Yenilenebilir Enerji Teknolojileri	6.675
Makine Teknolojisi	6.300
Elektrik Elektronik Teknolojisi	6.300
Motorlu Araçlar Teknolojisi	6.300

Matbaa Teknolojisi	6.300
Tarım Teknolojileri	6.300
Kimya Teknolojisi	5.875
Endüstriyel Otomasyon Teknolojileri	5.875
Plastik Teknolojisi	5.875
Metal Teknolojisi	5.765
Gıda Teknolojisi	5.765
Tekstil Teknolojisi	5.605
Biyomedikal Cihaz Teknolojileri	5.340
Mobilya ve İç Mekân Tasarımı	5.150
Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme	5.150
Hayvan Yetiştiriciliği ve Sağlığı	4.800
Ayakkabı ve Saraciye Teknolojisi	4.590
9. Sınıf	4.270

MEB, eğitimin gittikçe daralan kamusal niteliğini tamamen ortadan kaldırmaya çalışırken, öğrenci ve velileri açıkça özel okullara yönlendirme politikasına ısrarla devam etmektedir. Özellikle 4+4+4 dayatması sonrasında, velilerin ekonomik koşullarını zorlayarak çocuklarını özel okullara gönderme oranı belirgin bir şekilde artmış olması, teşvik politikaları ile özel okul sayılarının ve bu okullara giden öğrenci sayısının ciddi anlamda artması dikkat çekicidir. Devlet okulları acil ödenek beklerken, halktan toplanan vergilerin her biri "ticari işletme" olan özel okullara aktarılması kabul edilemez. Herkes eğitim hakkından eşit koşullarda ve parasız olarak faydalanmalı, kaynaklar özel okullara değil, devlet okullarına aktarılmalıdır.

EĞİTİMDE DİNSELLEŞME UYGULAMALARI ARTARAK SÜRÜYOR

Eğitimde bir taraftan eğitim sistemi adım adım piyasa ilişkileri içine çekilip, halkın cebinden yaptığı eğitim harcamaları belirgin bir şekilde artarken, diğer taraftan “dindar ve kindar nesil” hedefine uygun olarak eğitimi dini kurallara göre biçimlendirme ve dini eğitimi devlet eliyle yaygınlaştırma yönünde somut adımlar atılmıştır.

AKP iktidarında adım adım hayata geçirilen eğitimi hem içerik, hem de biçimsel olarak dini kural ve referanslara göre biçimlendirme uygulamaları son yıllarda daha da somutlaşmıştır. Eğitim müfredatına bilim dışı müdahaleler, felsefe-bilim derslerinin azaltılması, otizmli ve zihinsel engelli çocuklara zorunlu din dersi getirilmesi, okul öncesi ve ilkökul öğrencilerinin camilere götürülmesi, din eğitiminin fiilen okul öncesine hatta kreşlere kadar indirilmesi vb gibi uygulamalar geçtiğimiz yıllarda eğitimin dinselleştirilmesi açısından öne çıkan uygulamalar olarak dikkat çekmektedir.

Milli Eğitim Bakanı’nın eğitimde gerici içeriği güçlendirme gayretleri, aslında bilimin evrensel kuralları yerine safsataların ve hurafelerin egemen kılınması için atılan her adımın arkasında siyasi iktidar uzantılarının olması gerçeğini bütün açıklığıyla ortaya koymaktadır. İktidarın amacı gelecek için sağlıklı nesiller yetiştirmek değil, itaatkâr, sorgulamayan, biat eden nesiller yetiştirmektir. Eğitim bilimsellikten giderek uzaklaşmakta, okullarda dinselleştirme uygulamaları hızla artmaktadır. Özellikle eğitimde 4+4+4 düzenlemesinden sonra eğitim alanının yoğun dinselleşme uygulamalarıyla kuşatıldığını söylemek mümkündür.

MEB DİN DERSLERİNE VE İMAM HATİP OKULLARINA AYRI BİR ÖNEM VERMEKTEDİR

Eğitim müfredatı içinde 9 yıl boyunca birer zorunlu ve 8 yıl üçer de seçmeli olmak üzere toplam 27 din dersi bulunmaktadır. Dünyada 12 yıllık zorunlu eğitim olan ülkelerin hiçbirisinde 27 din dersi bulmak mümkün değildir. İran İslam Cumhuriyeti’nde bile Türkiye’de olduğu kadar çok sayıda din dersi

bulunmamaktadır. İmam Hatip Ortaokulu (İHO), İmam Hatip Lisesi (İHL), Hafızlık Okulu gibi uygulamalar bizzat MEB tarafından teşvik edilmektedir.

MEB, devlet okullara ihtiyacı kadar ödenek ayırmayıp, eğitimin finansmanı için elini velilerin cebinden çıkarmazken, imam hatip okulları söz konusu olunca bütün parasal kaynaklar ve diğer imkanlar seferber edilmekte, yıllardır siyasal istismar konusu olan imam hatip okulları her açıdan desteklenerek, tüm masrafları devlet tarafından karşılanarak, özellikle yoksul ailelerin çocuklarını bu okullara göndermeleri yönünde çalışmalar yapılmaktadır.

Eğitimde 4+4+4 düzenlemesi sonrasında okulların İmam Hatip'e dönüştürülmesinden istediği sonucu alamayan MEB, yeni bir hamle yaparak, itirazlara rağmen normal okullar içinde imam hatip sınıfları açmıştır. Dini eğitim uygulamaları özellikle sıbyan mektepleri uygulamaları eşliğinde okulöncesine, hatta kreşlere kadar indirilmiş, okulöncesi çağdaki çocuklara yönelik çeşitli dini vakıf ve cemaatler üzerinden dini eğitimler verilmeye başlanmıştır.

Türkiye'de yaşanan yoğun dinselleşme, eğitim sürecinde dinsel sömürüye kaynaklık eden kimi pratik uygulama ve söylemlerin yaygınlaşması, son yıllarda eğitimin bütün kademelerinde yaşanan bir sorun olarak dikkat çekerken, okulların adeta belli bir inanç ve mezhebin kuralları ve uygulamaları ile kuşatılması sağlanmıştır. Türkiye'nin eğitim sistemi en temel bilimsel ilkelerden ve laik eğitim anlayışından hızla uzaklaşırken, okullarda dinselleşme hızla artarak kaygı verici boyuta ulaşmıştır.

Eğitimde 4+4+4 uygulaması öncesinde 2011-2012 eğitim-öğretim yılında **537** İmam Hatip Lisesinde (İHL) **268 bin 245** öğrenci varken 2016-2017 eğitim-öğretim yılında bu sayı **bin 400**, bu okullarda okuyan öğrenci sayısı ise **516 bin 717**'ye çıkmıştır. Açıköğretim imam hatip lisesinde okuyan **121 bin 335** öğrenciyle birlikte Türkiye'de toplamda İHL'lerde okuyan öğrenci sayısı **677 bin 205**'tir. Başka bir ifade ile **Türkiye'de liseye giden her 100 öğrenciden 15'i İHL'ye gitmektedir**. Ayrıca **bin 400** İmam Hatip Anadolu Lisesinden 372'si sadece kız İmam Hatip Anadolu Lisesi olarak ayrılması ve devlet politikası olarak karma eğitimin dışına çıkılması dikkat çekicidir.

İmam Hatip Liseleri (İHL) ve Okuyan Öğrenci Sayısı

Eğitim Yılı	Öğrenci Sayısı	Okul Sayısı
2002-2003	71.100	450
2003-2004	90.606	452
2004-2005	96.851	452
2005-2006	108.064	453
2006-2007	120.668	455
2007-2008	129.274	456
2008-2009	143.637	458
2009-2010	198.581	465
2010-2011	235.639	493
2011-2012	268.245	537
2012-2013	380.771	708
2013-2014	474.096	854
2014-2015	546.443	1.017
2015-2016	555.870	1.149
2016-2017	516.717	1.400

İmam hatip liseleri ile ilgili olarak dikkat çekici olan bir nokta da geçtiğimiz eğitim öğretim yılı ile karşılaştırıldığında **okul sayısının 251 artmış olmasına rağmen**, öğrenci sayısının **15 yıl içinde ilk kez 39 bin 153 azalmış** olmasıdır. Benzer bir durum imam hatip ortaokulları için de geçerlidir.

EĞİTİM SİSTEMİ DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI, DİNİ VAKIF VE DERNEKLERİN HEDEFİNDEDİR

AKP hükümeti döneminde altın çağını yaşayan dini cemaat ve vakıflar (TÜRGEV, ENSAR Vakfı, İHH, Hizmet Vakfı, Hayrat Vakfı, İlim Yayma Cemiyeti, Birlik Vakfı, Su Vakfı vb) başta değerli arazilerin bedelsiz tahsisi olmak üzere, kamusal kaynaklar siyasi iktidarın bekası adına, dini vakıf ve cemaatlere aktarılmaktadır. Bunun dışında, büyük kamu ihalelerini almak isteyen sermaye gruplarına özellikle hükümete yakın dernek ya da vakıflara yüklü miktarlarda bağış yapmalarının şart koşulduğu bilinmektedir.

Bizzat MEB tarafından yapılan yönetmelik değişiklikleri üzerinden adı geçen vakıflarla ortak protokoller imzalanmaktadır. Dini vakıfların devlet okullarında başta “değerler eğitimi” olmak üzere, tamamına yakını dini içerikli çeşitli konularda ders ve seminer verebilmesi, kendi yayınlarını dağıtabilmesi ve öğrencileri kurumlarında stajyer olarak eğitebilmesinin yolu açılmıştır. Geçmişte yapılan yanlış adımlar sürdürülmekte, dini cemaatler eğitim sistemine entegre edilerek “paralel” eğitim uygulamaları hayata geçirilmekte, cemaatlerin okullar, yurtlar, Kur’an Kursları açmaları teşvik edilmektedir.

Dini vakıf ve cemaatlere ait okullar, yıllar içinde hızla dinselleştirilmiş olan eğitim sistemi içinde ayrı bir dinsel eğitim sisteminin inşa edilmesini sağlamıştır. 15 Temmuz darbe girişiminden hiçbir ders çıkarmayan iktidar ve MEB, aynı yanlışları tekrarlamayı sürdürmektedir.

Siyasi iktidar, vakıf sistemi üzerinden eğitim sistemini yeniden düzenlemek, yurt içi ve yurt dışında faaliyet yürütmek üzere devlet eliyle “Maarif Vakfı” adında yeni bir vakıf kurarak ve bazı görevlerini bu vakfa devrederek eğitimde yeni bir “paralel yapı” oluşturmuştur. Vakfın tamamen devlet/iktidar destekli olması, gerek maddi gerekse siyasi gücünü kullanarak hareket edecek olması dikkat çekicidir. Milli Eğitim Bakanlığı, yasalarla kendisine verilmiş yükümlülüklerini Maarif Vakfı adı altında, yönetimini iktidarın belirlediği başka bir yapıya aktarmakta, bir anlamda kendisine ait yetkileri fiilen “yetki devri” şeklinde devretmiştir.

Türkiye’de uzunca bir süredir yapıldığı gibi eğitim sisteminin dini kurallara göre düzenlenmesi, dini eğitimin yaygınlaşmasının kaçınılmaz sonucu okullarda öğrencilerin inanan ya da inanmayan, dindar ya da dinsiz, ibadet eden ya da ibadet etmeyen gibi kategorilere ayrılmasına ve yeni gerilim alanları yaratılmasına neden olmaktadır. Devletin, inanç alanına girerek, şu ya da bu biçimde elindeki olanakları kullanıp, devleti belli bir dinin ya da inancın, Türkiye’de olduğu gibi belli bir mezhebin savunucusu ve destekçisi durumuna getirmek yönündeki girişim ve uygulamalara karşı mücadele ertelenemez bir görev olarak önümüzde durmaktadır.

SONUÇ

Yıllardır toplumsal yaşamın her alanında sürekli kamplaşma ve kutuplaştırma yaratmak üzerinden siyaset yapanlar, özellikle 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında benzer bir bölünmeyi okullarda öğrenciler, öğretmenler ve veliler arasında oluşturmaya çalışmış ve bunda kısmen de olsa başarılı olmuşlardır.

Eğitimde siyasal kadrolaşma uygulamalarının yukarıdan aşağıya doğru organize bir şekilde gerçekleştirilmesi, okullarda yaşanan şiddetin artması, eğitim emekçilerine yönelik çeşitli saldırı ve tehditlerin (ihraç, açığa alma, sürgün vb) sürmesi gibi uygulamalar, okulların fiilen kışla ya da cezaevi haline getirilmesini beraberinde getirmiştir.

2016-2017 eğitim öğretim yılının ilk yarısında yaşananlar, MEB’in eğitimin yapısal sorunlarına yönelik somut ve çözüme dayalı politikalar geliştirmek gibi bir derdinin olmadığını göstermektedir. Okulların eğitim kurumu olmaktan adım adım uzaklaştığı, öğrencilerin yarış atı gibi sınavdan sınava koştuğu, öğretmenlerin düşük ücretle, esnek, güvencesiz ve angarya çalışmaya zorlandığı, siyasal kadrolaşmanın zirve yaptığı, farklı dil ve kimliklerin dışlandığı, eğitimin zaten sorunlu olan niteliğinin daha da kötüleştiği bir eğitim sisteminin sağlıklı nesiller yetiştirmesi mümkün değildir.

Her geçen gün daha fazla piyasa ilişkileri içine çekilen, okulöncesinden üniversiteye kadar bilimin değil, dini inanç sömürüsünün referans alındığı bir eğitim sisteminde eğitim ve bilim emekçilerinin,

öğrenci ve velilerle birlikte kamusal, bilimsel, demokratik, laik ve anadilinde eğitim hakkı için mücadelemizi tüm emek ve demokrasi güçleri ile birlikte omuz omuza sürdüreceğimiz bilinmelidir.